6678 Antii in villa Albana MAR.

D · IVN*io d. l*
ANT*e*R*oti*
SEVIRO
COLLEC
QVESTA
QVI VI*xit ann*
XXXIIII
IVNIA AP
FRATRI

Galletti cod. Marucell. A 77 f. 157 a Baldanio, quod exemplum non integrum contulimus; Marini cod. Vat. 9120 f. 119, *iscr. alb.* p. 93.

2 ANTIR Mar. ms., ANTIA Gall., ANTIA*ti* ed.

6679 tabula marmorea litteris pulcherrimis, rep. Antii, est ibi in villa Albana MAR.

M · F · PROCVLO
P · F · RVLLO ·) · D
MAMA · L · FOBIVS · PIRATA · MAG · TE
ANI · Q · NOTHVS · SEXSTILI · NICEPHOR · MINISTR
RAT · ET · OSTIA · ET · FASTVS · DE · SVA · PECVN · FECER
PRIM · FECER

Marini cod. Vat. 9130 f. 132, *iscr. Alb.* p. 20. Fuit sic fere: [*C. Titio*] *M. f. Proculo,* [*L. Seio*] *P. f. Rullo d*[*uoviris M. Sempronius*] *Mama, L. Fobius Pirata mag(istri), Te*[*rpnus Sei, Eros Norb*]*ani q(uaestores), Nothus Sexstili, Nicephor ministr*[*i aedem lapide quad*]*rat(o) et ostia et fastus* (= fastos) *de sua pecun(ia) fecer*[*unt. Iidem ludos*] *prim(i) fecer(unt).* Pertinuit ad collegium simile eius, cuius fasti supersunt (n. 6638).

6680 Antii extra urbem.

Q · RVSTIVS · M · F · DVOMVIR · DE · SVA · PEQ
FECIT

Sirmondus cod. Paris. 1419 n. 99.

Nummus cusus circa a. u. c. 735, in quo legitur ab una parte *Caesari Augusto ex s. c.* cerniturque ara cum inscriptione *For. re.*, ab altera parte nomen est *Q. Rustius* et *Fortunae Antiat.* ad Fortunarum protomas adscriptum (Eckhel 5 p. 298) dubitationem movet, num genuina sit inscriptio; sed cum ipsa non offendat, non solum veram credo, sed etiam positam esse ab eodem Q. Rustio.

6681 quinto lapide a Nettuno Romam versus in praedio camerae apostolicae *dentro la machia, dove si veda molti difici* [sic] BALD.

IVGOE
NALI · AEDILI · *munici*
PI · LANVINORVM · IN
QVO · HONORE · DEFVN
CTVS · EST · ANNOS · NATO
XVII · M · XI · D · IIII · FILIO
*rari*SSIMO · E*t* PIISSIMO
*paren*TES INFE*lici*s*simi*

Baldanius apud Marinium cod. Vat. 9127 f. 224, Arv. p. 564.

2 NALIAE (in margine N..LIAE) ·DILI (inde factum DIVI) ·IVLI traditur; hoc ortum est ex MV litteris fractis. — 8 INFETIOI (ETIOI deletum) traditur; emendavit Bormann.

6682 tabula magna litteris bonis BVCC. Antii SIRM.; extra Marinum in ecclesia Conventualium in scalis BVCC. Loco motam esse non crediderim, sed ab altero utro auctore de loco erratum.

HIMVS · QVINQ
*per*PETVVS · FECIT
sibi ET
PHE · VXORI
E · IN CORPORE AVGVSTAL
POSTERISQVE EORVM
*libertis libert*ABVSQ · POSTERISQ · EORVM
h m h N · S

Sirmondus cod. Paris. 1419 n. 28; ex itinerario Buccardi p. 632 (cod. Alb. F. VIII) excerpsit Marinius ms. Vatic.

2 in. fortasse supplendum est *cultorum Spei Aug.* (cf. n. 6645). — 4 PHE Bucc., HE Sirm. — 5 AV | GVSTAL | Bucc. — 6 QVE | EORVM | Bucc. — 7 POSTERIS | QVE·EORVM | Bucc. — 8 om. Bucc.

6683 Antii.

PAVIMENTVM
*de s*VO · FECIT · ET
*men*SAM · MARM
DEDIT

Lombardi *Anzio* p. 255.

6684 aquaeductus (id est fistula plumbea) nuper effossus Antii VVLPI 1726.

IMP · AVG · VESPASIANI

Ligorius (vide ad n. 6686); Vulpi Lat. vet. 3, 40 (inde Mur. 507, 2).

6685 eruta nuper Antii VVLPI (1726).

IMP · M · AVRELI · ANTONINI AVG ·

Ligorius (vide ad n. 6686); Vulpi Lat. 3, 32 (inde Mur. 507, 3).

Titulos 6685. 6687. 6693 Vulpius coniungit primo secundoque praescribens litteram Ω et addens dedicationem esse factam imperatori Antonino. Sed magis crediderim haec lecta esse in fistulis plumbeis tribus. Ligorius non dat nisi solum M·AVRELIVS.

6686 fistula plumbea Antii rep. ad portum.

STATIO · VRBANA · AVG · N

Ligorius apud Vulpium Lat. 3, 22, nisi erravit Vulpius in auctore indicando; in nostris excerptis desideratur. A Turre mon. vet. Antii p. 120.

Ligorius sic profert confusam cum duabus n. 6684. 6685.

STATIO · VRBANA IMP · AVG · VESPASIANI
M · AVRELIVS STATIO · VRBANA · AVG

6687 *a* eruta nuper Antii VVLPI 1726.
b in fistulis duabus rep. a. 1853 Antii *nella villa della Camera Apostolica* LOMBARDI.

Ω ATHENAEVS · AVG · LIB · FEC

a Vulpi (vide ad n. 6685).
b Lombardi *Anzio* 1865 p. 239 sic: Q·ATHENAEVS·AVG·L·FEC.

6688 fistula plumbea Antii rep. a. 1852 ad viam Romanam prope villam Mencacci.

T ATILI · RVFI · TITIANI

Lombardi *Anzio* 1865 p. 238.

6689 fistula plumbea Antii rep. a. 1826 *presso la villa di Bello Aspetto* cum nomine

AVRVNCLEII

Nibby *analisi* 1 p. 203.

6690 in fistulis tribus Antii rep. a. 1854 *nella villa della Camera Apostolica.*

ab una parte: TI · CLAVDI · SPICVLI
ab altera: C · A · F · FEC

Lombardi *Anzio* 1865 p. 239.

6691 fistula plumbea Antii VVLPI; ad portum rep. TVRRIVS.

Turrius I:	Turrius II:	Vulpi:
SX · EGNATIVS · PERITVS · FEC	M · A · CAIVS · PERITVS · FEC	CEL · EGNATIVS · PEDITVS · FEC

A Turre mon. vet. Ant. p. 120 duobus exemplis; Vulpi Lat. 3, 49 item duobus exemplis. CEL Vulpi ex. I, S Vulpi ex. II.

6692 fistula plumbea Antii in extremitate veteris portus rep. me praesente TVRRIVS 1700.

L · T · FLAVIVS · FORTVNATVS · FECIT

A Turre mon. vet. Antii p. 120, litteras addens difficile legi.

6693 rep. cum n. 6685.

T · FLAVIVS · MODESTVS · FEC

Traditur a Vulpio cum n. 6685.

6694 fistula plumbea Antii.

T · FLAVIVS · TROPHIMVS · FEC

Vulpi Lat. 3, 49.

ad n. 6646. Hodie Romae in museo Torloniae, ubi Bormannus descripsit sic:

N E N T
*ti. cl*AVDIVS · AVG · L · T
MATERNVS

ad n. 6652. Scribe: Est in museo Capitolino, *stanza del gladiatore.*

ad n. 6679. Hodie Romae in villa Albana, ubi descripsit Dessau; sed deficiunt litterae extremae. Visconti *descr.* p. 316 n. 222. — 4 post Q spatium vacuum. — 5 in. RAT, id est TRAT vel fortasse ERAT aut FRAT.

ad n. 6680. Legitur item in cod. Marucelliano, de quo modo (p. 988) dixi, sub titulo 'in Neptuno'; exemplum non differt, nisi quod initio est O·RVSTIVS, et etiam versus eadem ratione distribuit.

ad n. 6686. Refert item Maffeius M. V. 101, 4 repertam, ut ait, Romae in castris praetoriis.

ad n. 6688. Consulis est a. 127; vide infra n. 8291.

ad n. 6691. Eiusdem plumbarii fistulae aliae prodierunt Romae ad castra praetoria (Maffei M. V. 102, 1; Lanciani *acque* p. 217 n. 36, cf. p. 249 n. 250) inscriptae sic: *stationis propiae* (sic) *privatae domini n. Alexandri Aug.; Sex. Egnatius Reditus fec.*, unde et nomen emendatur et tempus definitur.

ad n. 6694. Eiusdem plumbarii fistula prodiit prope Romam ad Appiam iuxta sepulcrum Metellae (Lanciani *acque* p. 240 n. 192): *imp. Caes. Nerv. Traian. Aug. Ger. Dac.; sub cur. Nilatis procur.; Flavius Trophimus fec.*

ad n. 6751. Hodie Romae in villa Albana, ubi descripsit Dessau. — Edidit Visconti *descr. della villa Albani* p. 317 n. 228. Adde initio D·M. — 4 NI DOM Dessau.

ad n. 6759. Rep. prope Nettuno *sul margine di una via vicinale, la quale girando dietro alla villa Costaguti-Borghese conduce a Porto d' Anzio*, in pavimento vetusti oratorii Christiani teste Lancianio *Bullett. munic.* 5 (1877) p. 178, qui legit sic:

D *o m*
VRBICO · GAIO
VIXIT · AN · XXXX
THREPTE · SODAL
B · M · F

8291 Antii in aedibus Pollastrini *in un angolo del terrazzo* vidit Rossius; fragmenta, quae neglecta iacebant, nuper pessumdata esse rettulit Gattius Rossii meoque iussu Antium profectus, ut ea recognosceret. *Quattro anni fa*, Gattius ait, *alcuni frantumi della iscrizione stavano ancora sulla medesima terrazza. Ma certi ragazzi li rompevano e li gittavano sulla strada e sulla campagna sottoposta. Avvertito il proprietario di questa dispersione, rispose che già altri pezzi ne erano andati a male, e che poco importava, essendo stati copiati tutti i frammenti, già da alcuni anni, dal comm. de Rossi.*

C · ATILIO · SN · F · *n*
*l. cuspi*O · IVLIANO · CL · R*ufi*NO
COS · II · PROCOS · PROVINC · AFR*ic*AE
LEG · AVG · PR · *pr. prouiNCIA*E · SYRIAE · ET PRO
VINCIAE · CAPPAD*ociae* · ET · ARMENIAE · MAIOR
ET · MINOR · VIIVIR · EPV*lon. d*ONIS · MILITARIBVS
DONATO · A DIVO · TR*aiano* CORONA · MVR*ali*
VALLARI · NAVALI · *hastis puris iiii uexilli*S · IIII · PR · VRB
PRAEF · AERARII · SAT*urni praef. aerar. m*ILITAR · LEG
leg. ///*ge*M · P · F · CV*r. uiar.* /////////IAE · PRAEF ·
frumenti DANDI · *ex.s.c.seuiro eq.rom.turm*AE · II
*trib. pl. qua*ESTori *patris(?) in procos.* ASIAE

Descripsit et mecum communicavit Ioh. Bapt. Rossi (memoravit *Bull. dell' inst.* 1880 p. 139), cuius sunt supplementa.

6 MILI/TARIBVS exemplum. — 10 in. linea remansit numero supraposita. — In fine titulus integer est. — Ad nomina quod attinet, idem homo praeterea appellatur *C. Cuspius Rufinus* in tegula urbana lectionis certae (est in ea *L. St. Quadr. et C. C. Ruf. cos.*; Marini Arv. p. 239), *L. Cuspius Rufinus* in titulis duobus urbano vol. VI n. 160 parum bene tradito et certae lectionis Ostiensi ann. inst. 1868 p. 373. Iisdem duobus praenominibus etiam filius eius utitur *C.* (sic VIII, 8937) vel *L.* (sic titulus Lugdunensis Orell. 2325) *Cuspius Rufinus* cos. a. 197. Composuit denique cum hoc Rufino Rossius T. Atilium Rufum Titianum consulem a. 127 (Lebas-Waddington n. 1619) nominatum item in fistula Antiatina supra n. 6688. — Cursus honorum quaedam habet insolita. Post quaesturam et tribunatum (pro quo item aedilitas potest fuisse) seviratus venit recte opinor a Rossio restitutus, nam quamquam tribunatum antecedere solet, sevirum tribunicium (potius quam aedilicium) habemus in Ariminensi Henzeni n. 6488 = vol. XI n. 383, praetorium adeo, nisi tradita fallunt, in Dacica vol. III n. 1458. — Legationis legionis ante praeturam susceptae alii quoque tituli testes sunt; contra praefecturam aerarii ante praeturam datam esse (cf. *Staatsrecht* 2, 971) non memini alibi me legisse. — Quae sequuntur dona militaria duplici nomine difficultatem faciunt. Primum coronam quartam auream vexillorum numerus requirit, ut lapicidam suspiceris errasse; nam quem in litteris ad me datis citat Rossius titulum (vol. VI n. 1599) M. Bassaei Rufi praefecti praetorio imperante Marco et in eo officio donati *corona murali vallari aurea, hastis puris IIII totidemque vexillis obsidionalibus*, eo nomine differt, quod haec praemia sunt honoris summi quidem, sed tamen equestris. Deinde non satis apparet, quodnam officium administrans Rufinus ea meruerit. At cum dona militaria talia sint, qualia summis ducibus concedi solent, probabile est Rufinum ea accepisse legatum Cappadociae et Armeniae maioris minorisque: nam legationes duas diversas significari, alteram hanc, alteram Syriae certum est, quamquam solitae vocabuli legati Augusti pro praetore repetitionis locum copula obtinet. Id si ita est, legationem illam Rufinus administravit imperante Traiano († 117), idque etiam aliunde confirmatur. Recte enim Rossius cum hoc titulo composuit verba biographi Hadriani c. 21: *Armeniis regem habere permisit, cum sub Traiano legatum habuissent;* nec dubium est id Hadrianum fecisse brevi post imperium adeptum. Hoc nunc primum intellegitur a Traiano Armeniam maiorem ita in formam provinciae redactam esse, ut non suum legatum ei daret, sed provinciam Cappadociam Galatiamque ad a. certe 99 indivisam (Marquardt *Staatsverw.* 1 p. 363) in duas provincias discriberet, alteram Galatiam, alteram Cappadociam cum Armenia minore et tum demum adiuncta maiore; quae divisio mansit etiam post redditam regibus Armeniam maiorem. Legatio illa Cappadociae Armeniarumque, cuius alterum exemplum extat nullum, utrum consularis fuerit an praetoria, ambiguum est; sed illud probabilius, nec quicquam obstat, quominus Rufinum statuamus primum duodecim fasces gessisse sub Traiano. De Syriae legatione proconsulatuque Africano praeterea memoria nulla superest. Consulatum alterum gessit grandaevus iam anno 142 una cum L. Statio Quadrato testibus fastis titulisque compluribus, scilicet praeter tres supra allatos cippo Germanico C. I. Rh. n. 1845 et tabella Dacica vol. III p. 941. Hoc mirum est nusquam praeterea iterationis notam addi, quam tamen et cippus Antiatinus habet et ipsis rebus quodammodo requiri modo vidimus.